

ARQUEOCEC

FULL INFORMATIU DEL GRUP D'ARQUEOLOGIA
"PELEGRÍ CASADES I GRAMATXES"
(Secció d'Història i Art)

Any 2 Núm. 11

Abril 2012

ACTIVITATS, FETS I NOTÍCIES D'ARQUEOLOGIA I PATRIMONI

DISSABTE 21 D'ABRIL 2012 VISITA AL CASTELL DE MATAPLANA I AL MUSEU DEL COMTE ARNAU (GOMBRÈN/ RIPOLLÈS)

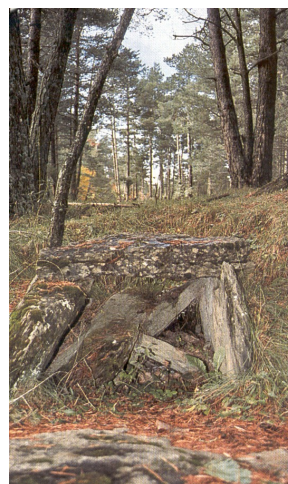
Castell-palau de Mataplana

El **Grup d'Arqueologia** ha organitzat per al mes d'abril aquesta doble visita. En primer lloc es visitarà el museu del Comte Arnau (Gombrèn), on s'hi poden veure algunes peces trobades durant les excavacions efectuades al castell. Seguidament s'anirà a visitar el jaciment arqueològic del castell de Mataplana excavat des del 1986.

Després de la visita al castell es pujarà fins al Santuari del Montgrony (els caminadors podran pujar-hi a peu per una ruta alternativa) on podrem visitar les ermites de la Mare de Déu de la Llet i la de Sant Pere. Acabarem les visites amb un dinar (opcional) en el restaurant del Santuari.

Dolmen del coll de Pardinella

Des de la plaça del santuari de Montgrony cal sortir per l'esquerra, per sota els cingles de l'hostatgeria, on hi ha plantat l'indicador que assenyala a la font de la Mare de Déu. El camí baixa ràpid pel bosc i en uns quinze minuts s'arriba a l'esmentada font. El camí segueix baixant i aviat s'arriba al coll de Pardinella 1.229 m. Temps del recorregut: 30 minuts. Al mig del coll hi ha les parcialment caigudes lloses del dolmen de Pardinella. Es tracta d'un petit enterrament megalític classificat com a *cista pirinenca*, cultura datada sobre el 1.500 a.C.

CLASSES SOCIALS A LA PREHISTÒRIA ?

Investigadors de l'Institut Milà i Fontanals de Vilafranca del Penedès han analitzat a Síria restes d'un assentament de fa 13.000 anys on ja se'n detecten indicis. Es tracta d'una excavació en un poblat anomenat Qarassa 3, situat al sud del país. Vinculat a la cultura natufiana, a cavall entre el paleolític i el neolític, el componen dotze cabanes, dues de les quals mostren un nivell de complexitat superior a la resta.

Això, segons l'investigador del Centre d'Investigacions Científiques (CSIC) Xavier Terrades, podria comportar una diferència social entre els seus habitants. *“Estem parlant de caçadors recol·lectors que comencen a ser més sedentaris. Apareixen les primeres concentracions de cabanes en poblats i és el moment també en què comencen a domesticar els cereals a partir de plantes silvestres. Primer els recullen i després comencen a controlar el seu cicle vital i els cultiven ells mateixos. Els excedents calia emmagatzemar-los durant alguns mesos. Això podria voler dir que hi havia individus que acumulaven més recursos i per tant tenien una posició privilegiada respecte a la resta d'habitants del poblat.”*, relata el científic català.

El científic català.

Els fondos trobats de les cabanes són circulars, d'entre quatre i cinc metres de diàmetre. Una d'aquestes cabanes presenta divisions internes i una petita plataforma interior. L'altra disposava d'una fossa i de dues plataformes exteriors associades a la porta d'entrada. Pel responsable de l'excavació, *“la distribució de les cabanes, adjacents i organitzades en forma d'arc orientat cap a un antic llac, demostra que formaven part d'un poblat i l'estructuració de l'espai interior és un fet clau a la història de l'arquitectura”*.

El jaciment de l'època epipaleolítica s'associa al principi del procés de sedentarització, però no es pot determinar si els habitants hi vivien tot l'any o només temporalment.

A Qarassa 3 hi ha aparegut més de 80 morters practicats a les roques dels voltants així com estris per a la sega, que indiquen l'exploració de cereals.

Per escatir la importància de l'agricultura en aquesta comunitat, l'equip planeja una altra expedició per analitzar els sediments del llac sec. *“Allà podríem trobar indicis de cultius al voltant de la riba”* indica un altre dels investigadors del projecte. Malauradament, la possibilitat de tornar a treballar sobre el terreny és, ara mateix remota, ateses les circumstàncies polítiques del país.

Nous jaciments,

En qualsevol cas, de feina sembla que no en faltarà, ja que recentment investigadors de Harvard han detectat uns 9.000 nous assentaments potencials a Síria. Els arqueòlegs, però, no ho han fet des del terreny, sinó des de l'espai: han utilitzat ordinadors per rastrejar imatges de satèl·lits i trobar pistes reveladores de vida humana.

Terrades remarca que les noves tecnologies, fins i tot Google Earth en la fase inicial dels projectes, resulten una bona eina de treball per als arqueòlegs.

